

моніторимо освітній процес

4 Ольга Байер Оцінюємо соціально-громадянську компетентність дошкільників

Скористайтесь порадами експертів, що допоможуть оцінити рівень сформованості соціально-громадянської компетентності старших дошкільників, і заберіть у свою методичну скарбничку готовий листок експертного оцінювання

скачайте листок оцінювання на emetodyst.expertus.com.ua

комплектуємо методичний кабінет

9 Розвиваємо увагу дошкільників: три прийоми

12 План реалізації річного завдання з емоційного розвитку дошкільників

скачайте план на emetodyst.expertus.com.ua

працюємо з вихователями

Тетяна Гурковська

14 Як розвивати в дошкільників вміння розуміти емоції

Уже в дошкільному віці діти крок за кроком вчаться розуміти свої почуття й розрізняти переживання інших. Згодом вони відтворюють знайомі емоції під час ігор, спілкування з дорослими й однолітками. Інколи це мучно, а деколи й ні, що свідчить про одне: у своїх «відкриттях» діти потребують допомоги. Скористайтесь порадами зі статті, щоб грамотно скорегувати виховання у різноманітному світі емоцій

18 Сім ігор і вправ для розвитку емоційної сфери дошкільників

Олена Брежнєва

20 Формуємо в дошкільників уявлення про час за допомогою моделювання

Для того щоб вимірювати час, люди винайшли чимало спеціальних приладів, найзручнішим з яких — годинником — нині користуємося й ми. Здається, що може бути простіше: поглянь на годинник і знатимеш, котра година. Утім, це для нас, дорослих, усе ясно, як день. А чи все зрозуміло дітям? Як їм цікаво й доступно розкрити таємниці часу?

допомагаємо інструктору з фізкультури

Віра Карачун, Тетяна Лоциліна

25 Оцінюємо рівень рухової підготовленості дошкільників під час сюжетно-ігрових занять

Колеги підкажуть:

- як і для чого оцінювати рівень рухової підготовленості дітей
- які показники брати до уваги під час оцінювання

30 Заняття з фізкультури: правила для педагогів

скачайте шпаргалку на emetodyst.expertus.com.ua

спілкуємося з батьками

32 Оксана Гура Секрети дистанційної підтримки родинного виховання

Стаття допоможе:

- полішити дистанційний супровід родинного виховання
- освітити процес створення відеоконтенту для батьків вихованців

взаємодіємо зі спеціалістами

37 Дитячий протест: як працювати з дитиною, яка проти всього

Поведінка дитини, яка постійно вередує, відмовляється від усього, що їй пропонують, часто заводиться у глухий кут і батьків, і педагогів. Багато дорослих розцінюють це як просте капризування, а тому не приділяють йому належної уваги. Та насправді не всі дитячі «ні» та «не хочу» — це лише капризи. Зазвичай протестна поведінка має причини. З'ясуємо, як їх визначити та налагодити взаємодію з маленьким протестувальником

42 Ознаки активного й пасивного протесту дитини

скачайте пам'ятку на
emetodyst.expertus.com.ua

43 «Так» і «Ні» під час роботи з дитиною- протестувальником

скачайте пам'ятку на
emetodyst.expertus.com.ua

допомагаємо методисту- початківцю

44 Світлана Бадер Як активізувати діяльність педагогів під час методичних заходів

Із тим, що педагоги не проявляють активності під час методичних заходів, стикається майже кожен вихователь-методист. Розв'язати цю проблему допоможуть методи та прийоми активної взаємодії. Як з них вибрати та коли їх ліпше застосовувати, розповідаємо в статті

професійно вдосконалюємося

Наталія Сосновенко 48 Конфлікти в підколективі: аналізуємо причини та обираємо методи розв'язання

Конфлікти в педагогічному колективі трапляються нерідко. Вони виникають між керівником і підлеглими, між конкуруючими мікрогрупами колективу чи окремими педагогами. Дізнайтеся зі статті, як оцінити соціально-психологічний клімат у колективі, щоб запобігти конфліктним ситуаціям, а також як їх розв'язувати

Наталія Савінова 54 Говори правильно, або Позбавляємося слів-паразитів у мовленні педагога

У мовленні багатьох людей є слова-паразити — слова, що не несуть смислового навантаження. Зазвичай їх використовують для того, щоб заповнити паузи в розмові. Дошукаються такі «паразити» і педагогам, адже їхня професійна діяльність залежить від умінь спілкуватися. Тому пропонуємо розібратися, як виявити слова-паразити у власному мовленні та швидко їх позбутися

Олена Стаєнна 57 Як організувати онлайн-олімпіаду для педагогів

У статті:

- методичні рекомендації щодо організації онлайн-олімпіади
- приклади завдань різних типів для педагогів
- бланк оцінювання творчого завдання
- підказки, як використовувати результати

свята й цікаві події

62 Що відзначити в грудні

Розвиваємо увагу дошкільників: три прийоми

УПІЙМАЙ ПЕСИКА

▲ Очікувані результати

Діти опанують уміння:

- концентрувати увагу на об'єкті та відстежувати його переміщення
- уважно слухати інструкцію та виконувати відповідно до неї
- орієнтуватися на площині

○ Матеріали й обладнання

Ігрове поле, картки із зображенням песика й хлопчика

▲ Приклад застосування

Підготуйте для дітей ігрове поле, яке складатиметься з 16 клітинок 4×4. Ігрове поле можна зробити з цупкого паперу для кожної дитини, а для спільної діяльності — намалювати на дошці. Поясніть дітям, що це поле, на якому грає хлопчик Андрійко зі своїм песиком. Покладіть на одну з клітинок обидві картки із зображеннями. Песик полюбає бігати та ховатися від Андрійка на різних клітинках, допоможіть його знайти. Далі проілюструйте приклад переміщення песика: він відбіг на дві клітинки вгору, стрибнув на клітинку праворуч і спустився на клітинку вниз. Під час пояснення пересувайте картку із зображенням песика. Коли діти зрозуміють як діяти, запропонуйте їм самостійно відшукати песика. Діти відповідно до інструкції мають перекладати картку. Наприкінці продемонструйте, на якій клітинці мав опинитися песик та запропонуйте дітям перевірити себе. Спочатку пропонуйте дітям прості інструкції з двох — трьох кроків, потім поступово їх ускладнюйте

□ Варіанти ускладнення

Варіант 1. Коли діти навчаться пересувати картку відповідно до інструкції, запропонуйте їм простежувати шлях песика очима й класти картку із його зображенням на потрібну клітинку. Також можна збільшити розмір поля, додати перешкоди тощо.

Варіант 2. Запропонуйте дітям самостійно скласти маршрути для песика та продиктувати одне одному. Під час складання маршрутів можна додавати різні правила, наприклад, обов'язково пройти через певну клітинку, обмежити кількість кроків тощо

ПЛУТАНИНА

▲ Очікувані результати

Діти опанують уміння:

- уважно слухати інструкцію, аналізувати її та виконувати відповідну дію
- стежити за кількома змінними ознаками
- помічати помилки у виконанні завдання іншими

● Матеріали й обладнання

Додаткові матеріали не потрібні

▲ Приклад застосування

Розвивайте увагу дітей за допомогою рухової діяльності. Запропонуйте їм стати кружка й виконати прості дії: торкнутися вуха, живота, топнути ногами, плеснути долонями по колінах тощо. Такі дії потрібно виконувати за командою. Станьте навпроти дітей та виконуйте разом з ними усі дії. Потім повідомте, що спробуєте їх заплутати. Команда буде про одну дію, а демонструватимете ви іншу. Необхідно бути уважним і виконувати лише озвучені дії. Діти мають правильно виконувати дії та стежити, чи правильно виконують їх інші. Той, хто помилився, отримує штраф. Це може бути якесь просте завдання чи додаткова дія, наприклад, вийти в центр кола й підстрибнути три рази. Потім змініть завдання: виконувати потрібно ту дію, яку демонструє ведучий, а не ту, яку озвучує

□ Варіанти ускладнення

Варіант 1. Запропонуйте дітям реагувати за допомогою рухів на відповідне слово. Наприклад, якщо називаєте овоч — потрібно підстрибнути, фрукт — присісти. Також домовтеся, як потрібно реагувати, якщо трапиться слово, яке не належить ні до овочів, ні до фруктів. Відтак озвучуйте в довільному порядку назви овочів і фруктів, а діти виконуватимуть відповідні дії. Назви сторонніх предметів назвіть під час вправи не більше трьох разів

Варіант 2. Підготуйте відеоряд із предметними картинками. Демонструйте дітям їх по чергово та називайте, що на них зображено. Попросіть дітей «ловити» помилки, плескаючи в долоні. Наприклад, якщо на картинці зображено книжку, а ви кажете стілець — діти мають плеснути в долоні. Поступово нарощуйте темп демонстрації картинок, та «плутайте» схожі за виглядом предмети, наприклад, ручку й олівець

СЕКРЕТНИЙ КОД

▲ Очікувані результати

Діти опанують уміння:

- уважно слухати інструкцію, аналізувати її та виконувати відповідну дію
- концентрувати увагу на об'єкті
- помічати помилки у виконанні завдання іншими

○ Матеріали й обладнання

Аркуш паперу, олівці

▲ Приклад застосування

Підготуйте кілька карток, на яких зображено геометричні фігури в певній послідовності. Кожна картка може містити від двох до шести елементів. Розкладіть їх на столі та під однією сховайте невеличкий малюнок. Запропонуйте дітям дізнатися під якою картою заховано малюнок. Для цього потрібно розгадати секретний код. Продикуйте дітям послідовність геометричних фігур. Діти уважно слухають та замальовують фігури в заданій послідовності, наприклад: два синіх квадрата, один жовтий круг, три зелених трикутника. За потреби додайте додаткові завдання, наприклад: закреслити всі квадрати, поставити крапку в усіх трикутниках тощо. Після цього запропонуйте дітям порівняти код, який вони намалювали, із зображенням на картках та відпукати за ним картку, під якою перебуває малюнок.

□ Варіанти ускладнення

Варіант 1. Запропонуйте дітям записати «звуковий код» за допомогою символів. Домовтеся з дітьми які звуки якими символами позначатимете, наприклад: звук дзвіночка — крапка, бубна — вертикальна лінія, маракаса — трикутник тощо. Відтак запропонуйте дітям відгадати код та знайти приховану картинку.

Варіант 2. Повідомте дітям, що створювати коди можна не лише на папері. Запропонуйте дітям викласти код з предметів, наприклад: іграшок, блоків Дьєнеша, деталей LEGO тощо.

Підготувала **Олена Лігіченко**, старший викладач кафедри дошкільної освіти факультету педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка, канд. пед. наук